

สาระสำคัญ

วิวัฒนาการของการซื้อขายสินค้าและบริการที่เจริญขึ้น ในยุคโลกาภิวัตน์ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการดำเนินชีวิตของผู้บริโภค และการดำเนินการของผู้ประกอบการที่เรียบง่าย มาเป็นบริการซื้อ –ขาย ทางออกการชำระเงินบนเครือข่ายบนอินเทอร์เน็ต หรือที่เรียกว่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการและผู้บริโภค ทำให้ลดค่าใช้จ่าย และการสิ้นเปลืองเวลาที่เกิดจากการให้และใช้บริการได้เป็นอย่างดี

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายความหมายวัตถุประสงค์และประโยชน์ของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ได้
2. สามารถวิเคราะห์ ข้อดี ข้อเสียของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
3. เลือกใช้ประเภทอิเล็กทรอนิกส์ได้เหมาะสมในฐานะผู้บริโภค

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนบอกความหมาย วัตถุประสงค์ ประโยชน์ และข้อดีข้อเสียของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ได้
2. บอกกระบวนการพื้นฐานของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ได้
3. บอกประเภทของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ได้
4. บอกบทบาทของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แทนกิจกรรมการค้าได้

พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) หมายถึง การดำเนินธุรกิจทุกรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายสินค้าและบริการผ่านคอมพิวเตอร์และระบบสื่อสารโทรคมนาคมหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์

วัตถุประสงค์และประโยชน์ของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

1. เพิ่มและขยายช่องทางในการจัดจำหน่ายสินค้าและบริการ
2. เป็นการประชาสัมพันธ์สินค้าหรือบริการให้แพร่หลายมากขึ้น
3. เพื่อความสะดวกและประหยัดเวลาสำหรับผู้บริโภค

อย่างไรก็ตามพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มีทั้งข้อดีและข้อเสียสรุปได้ดังนี้
ข้อดีของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

- 1.เปิดดำเนินการค้า 24 ชั่วโมง
- 2.ดำเนินการค้าอย่างไร้พรมแดนทั่วโลก
- 3.ใช้งบประมาณลงทุนน้อย
- 4.ตัดปัญหาด้านการเดินทาง
- 5.ง่ายต่อการประชาสัมพันธ์โดย สามารถประชาสัมพันธ์ได้ทั่วโลก

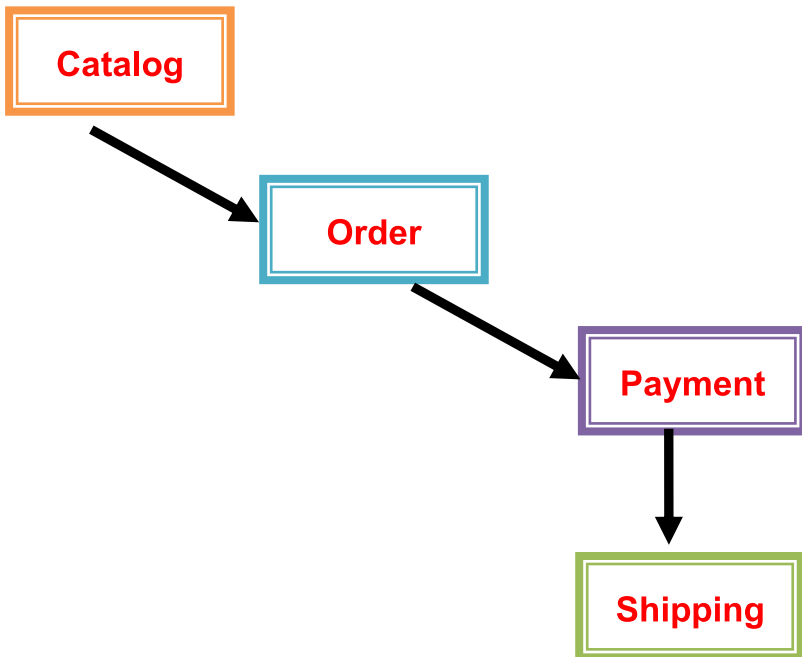
ข้อเสียของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

- 1.ต้องมีระบบรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ
- 2.ประเทศของผู้ซื้อและผู้ขายจำเป็นต้องมีกฎหมายรองรับอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3.การดำเนินการด้านภาษีต้องชัดเจน
- 4.ผู้ซื้อและผู้ขายจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานในเทคโนโลยี

อินเทอร์เน็ต

กระบวนการพื้นฐานเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

1. ลูกค้า เลือกรายการสินค้าของผู้จำหน่าย (Catalog)
2. ลูกค้า ส่งคำสั่งซื้อ ให้ผู้จำหน่าย (Order)
3. ลูกค้าชำระเงิน ให้ผู้จำหน่าย (Payment)
4. ลูกค้ารอรับสินค้า จากผู้จำหน่าย (Shipping)

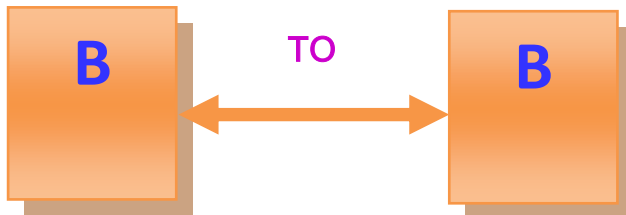
ดังรูป กระบวนการพื้นฐานพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

ประเภทของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce)

1. ธุรกิจกับธุรกิจ (Business to Business : B to B)

หมายถึง ธุรกิจที่มุ่งเน้นการให้บริการแก่ผู้ประกอบการด้วยกัน โดยอาจเป็นผู้ประกอบการในระดับเดียวกัน หรือระดับต่างกันได้ เช่น ผู้ผลิตกับผู้ผลิต ผู้ผลิตกับผู้ส่งออก ผู้ผลิตกับผู้นำเข้า ผู้ผลิตกับผู้ค้าส่งและผู้ค้าปลีก เป็นต้น

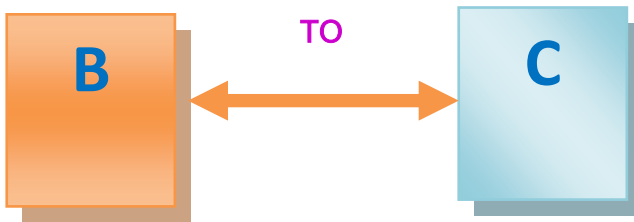
- การทำการค้าระหว่าง Business กับ Business หรือ ผู้ทำการค้ากับผู้ทำการค้า เช่น ร้านขายหนังสือสั่งหนังสือจากโรงพิมพ์

2. ธุรกิจกับผู้บริโภค (Business to Consumer : B to C)

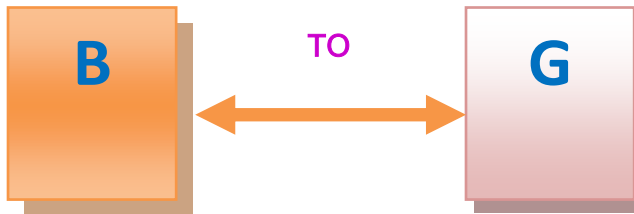
หมายถึงธุรกิจที่เน้นบริการกับลูกค้าหรือผู้บริโภค เช่น การขายสินค้าอุปโภคบริโภค

- การทำการค้าระหว่าง Business กับ Consumer หรือผู้ทำการค้ากับผู้บริโภค เช่น โรงพิมพ์ต้องการซื้อต้นฉบับจากผู้เขียน

3. ธุรกิจกับรัฐบาล (Business to Government : B to G)

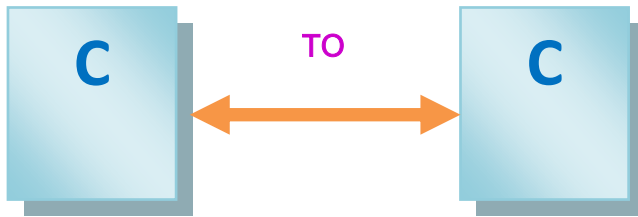
หมายถึง ธุรกิจบริหารการค้าของประเทศ เพื่อเน้นการบริหาร
การจัดการที่ดีของรัฐบาล

4. ผู้บริโภคกับผู้บริโภค (Consumer to Consumer : C to C)

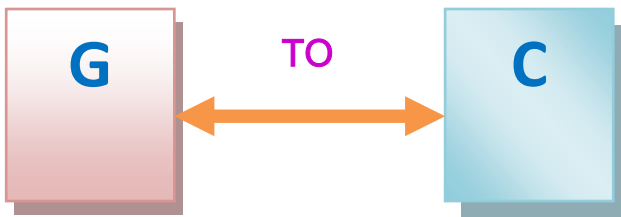
หมายถึง ธุรกิจระหว่างผู้บริโภคกับผู้บริโภค ซึ่งเป็นการค้ารายย่อย อาทิ การขายของเก่าให้กับบุคคลอื่น ๆ ผ่านทางอินเทอร์เน็ต

- การทำการค้าระหว่าง Consumer กับ Consumer หรือ ผู้บริโภคกับผู้บริโภค เช่น การขายรถยนต์ของตนเองให้กับผู้บริโภคที่สนใจ

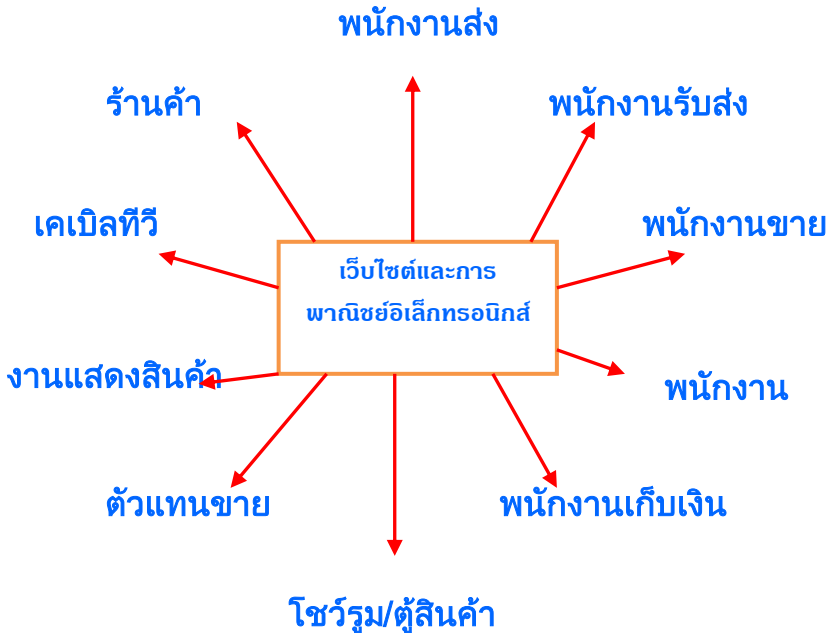

5. รัฐบาลกับผู้บริโภค (Government to Consumer : G to C)

หมายถึง เป็นการบริการของภาครัฐผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งในประเทศไทยก็มีการให้บริการหลายหน่วยงาน เช่น การเสียภาษีผ่านอินเทอร์เน็ต การให้บริการข้อมูลประชาชนผ่านอินเทอร์เน็ต การติดต่อทำทะเบียนต่างๆ ของกระทรวงมหาดไทย ประชาชนสามารถเข้าไปตรวจสอบว่าต้องใช้หลักฐานอะไรบ้างในการทำเรื่องนั้น ๆ และสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์ม บางอย่างจากบนเว็บไซต์ได้

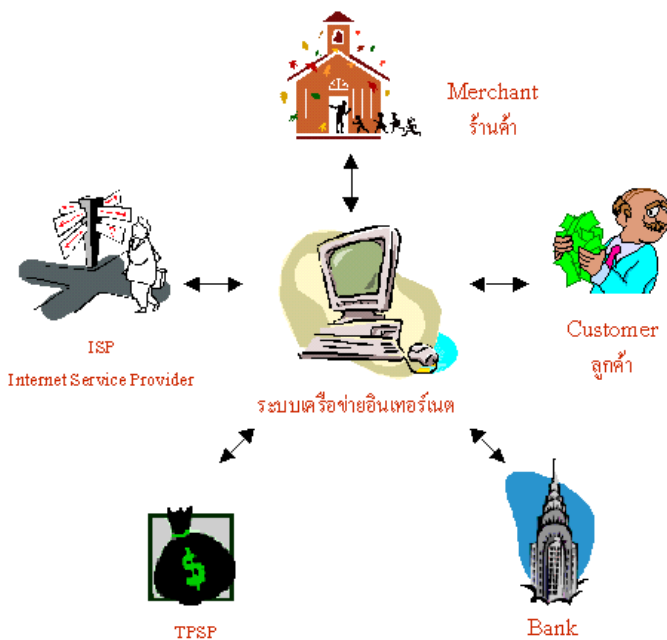
บทบาทของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ทดแทนกิจกรรมทางการค้า

เว็บไซต์และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มีบทบาท และทดแทนกิจกรรมต่าง ๆ

ความสัมพันธ์ของระบบการค้าอิเล็กทรอนิกส์ E-commerce

การดำเนินการธุรกิจการค้าบนอินเทอร์เน็ต หรือ E-Commerce จำเป็นจะต้องมีความสัมพันธ์กับผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีการประสานงานกันอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบการค้าบนอินเทอร์เน็ตหรือ E-Commerce มีดังนี้

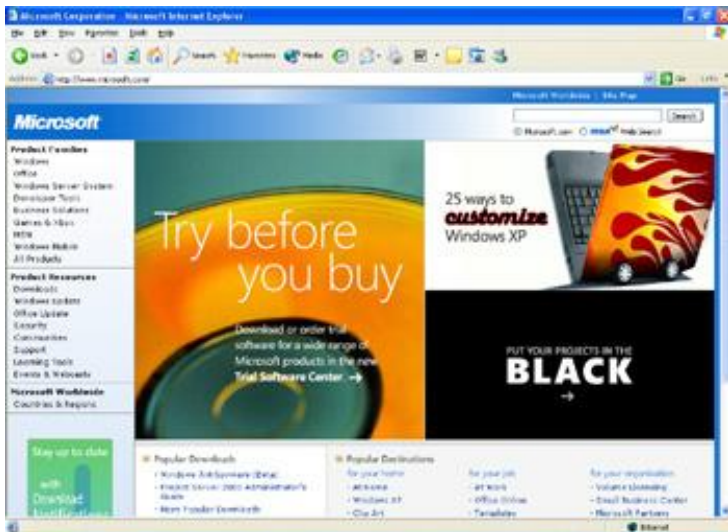

ภาพแสดงความสัมพันธ์ของระบบการค้าอิเล็กทรอนิกส์ E-Commerce

ตัวอย่างเว็บ E-commerce

แบบธุรกิจต่อธุรกิจ (Business to Business : B to B)

ไมโครซอฟต์ (www.microsoft.com) เป็นบริษัทซอฟต์แวร์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก ผลิตซอฟต์แวร์ทั้งสำหรับบุคคลทั่วไป และโดยบริษัทห้างร้านองค์กรต่าง ๆ ในการจัดอันดับโดยเน็ทมาร์เก็ตติ้ง ไมโครซอฟต์ได้คะแนนร้อยละ 97 เท่ากับอเมริกัน เอ็กซเพรส นับได้ว่าเป็นที่สอง รองจากทีริคอม (3com) ซึ่งได้คะแนนร้อยละ 98 เป็นที่หนึ่ง

www.microsoft.com

ซิสโค (www.cisco.com) ซิสโคขายอุปกรณ์เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต และอุปกรณ์ทางด้านเครือข่ายอื่น ๆ โดยขายผ่านเว็บแบบธุรกิจต่อธุรกิจ ทำให้ยอดขายของซิสโคเพิ่มสูงขึ้นกว่าร้อยละ 20 ยอดขายของ ซิสโคได้มาจาก การใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางการสื่อสาร ของตลาดธุรกิจต่อธุรกิจ ร้อยละ 92 ของการสั่งซื้อสินค้าซิสโค เกิดจากการสั่งซื้อผ่านอินเทอร์เน็ต และการบริการลูกค้ากว่าร้อยละ 80 มาจากการขอใช้บริการผ่านซิสโคออนไลน์

www.cisco.com

พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ : E-commerce

เดลล์ (www.dell.com) เดลล์เป็นบริษัทคอมพิวเตอร์รายแรก
ที่ขายคอมพิวเตอร์ผ่านอินเทอร์เน็ตโดยตรงโดยที่ไม่มีร้านค้าปลีกและ
ไม่มีพ่อค้าคนกลาง การขายออนไลน์ของเดลล์นั้นถือเป็นตัวอย่าง
พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ประสบความสำเร็จเดลล์ได้ขยายตลาดกว้าง
ขึ้นโดยทำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ แบบธุรกิจต่อธุรกิจด้วย

www.dell.com

ธุรกิจกับผู้บริโภค (Business to Consumer : B to C)

แอมะซอน (www.amazon.com) เป็นบริษัทผู้ขายปลีกสินค้าผ่านเว็บไซต์ เริ่มจากการขายหนังสือ จนเป็นร้านหนังสือที่ใหญ่ที่สุดในโลก ปัจจุบันเป็นร้านขายของที่ใหญ่ที่สุดในโลก

- มีเว็บในประเทศต่าง ๆ อาทิ

- 1) อเมริกา (www.amazon.com)
- 2) อังกฤษ (www.amazon.co.uk)
- 3) เยอรมัน (www.amazon.de)
- 4) ฝรั่งเศส (www.amazon.fr)
- 5) ญี่ปุ่น (www.amazon.co.jp)
- 6) แคนาดา (www.amazon.ca)

ผู้บริโภคกับผู้บริโภค (Consumer to Consumer : C to C)

อีเบย์ (www.ebay.com)

- แหล่งประมูลสินค้าออนไลน์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก
- เป็นแหล่งที่ผู้ขายมาเสนอขายและผู้ซื้อประมูลซื้อแข่งกัน
- ผู้ซื้อและผู้ขายติดต่อกันผ่านอีเมล
- มีผู้ลงทะเบียนใช้อีเบย์มากกว่า 10 ล้านคน

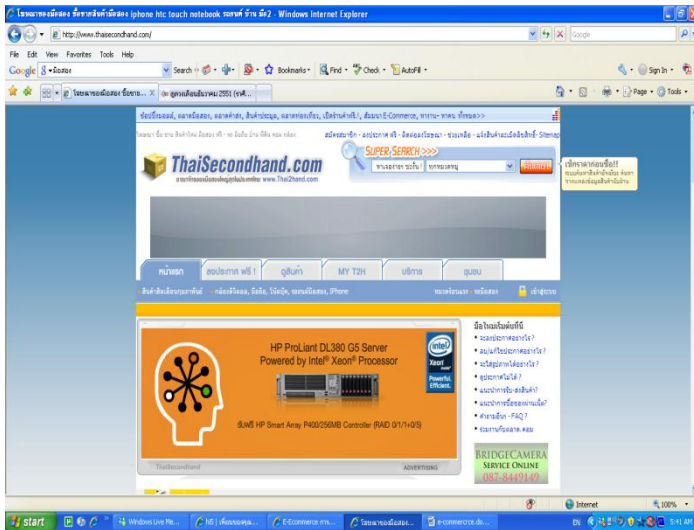

www.ebay.com

พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ : E-commerce

www.thaisecondhand.com ซื้อขายสินค้ามือสองหลากหลาย

ประเภท ตามความต้องการ

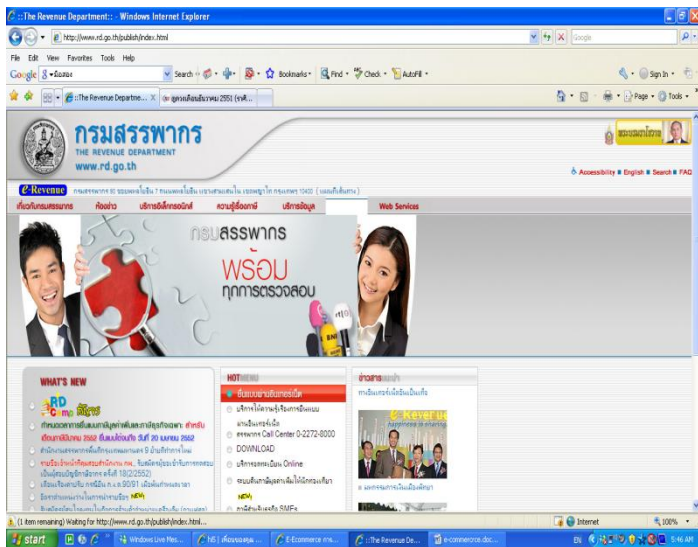

www.thaisecondhand.com

รัฐบาลกับผู้บริโภค (Government to Consumer : G to C)

กรมสรรพากร ให้บริการทุกด้านเกี่ยวกับภาษี

- ยื่นภาษีออนไลน์
- ข้อมูลเกี่ยวกับกรมสรรพากร

www.rd.go.th

บรรณานุกรม

วัชรพงศ์ ยะไวทย. (2542). **E-commerce และกลยุทธ์การ**

ทำเงินบนอินเทอร์เน็ต. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

นภดล กมลวิสงค์เสถียร.(2542). **พิชัยสงครามอี-คอมเมิร์ซ.**

กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

เว็บไซต์

<http://www.eeverything.info/eCommerce/index.htm>

<http://www.thaiwbi.com/topic/E-Ecommerce/index.html>

แบบฝึกหัดตอนที่ 1

คำสั่ง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ หมายถึงข้อใด

- ก. การพาณิชย์ที่ใช้การสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์
- ข. การพาณิชย์ที่ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อกลยุทธ์การซื้อเท่านั้น
- ค. การพาณิชย์ที่ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์กระจายสินค้าในตลาด
อุตสาหกรรม
- ง. การพาณิชย์ที่ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์กระจายสินค้าในตลาดสินค้า
อุปโภคบริโภค

2. สื่อกลางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในข้อใดที่สำคัญในปัจจุบัน

- ก. จานรับดาวเทียม
- ข. โทรศัพท์มือถือ
- ค. โทรศัพท์
- ง. อินเทอร์เน็ต

3. ข้อใดเป็นขั้นตอนแรกของการซื้อขายแบบ E - Commerce

- ก. เลือกผู้จำหน่ายสินค้า
- ข. เลือกสินค้า
- ค. เลือกราคา
- ง. เลือกความต้องการของผู้ขาย

4. นายวิญญูขายรถยนต์ให้นายวิรัตน์ไปใช้ขับเองโดยขายผ่านอินเทอร์เน็ต เป็นลักษณะการค้าในข้อใด

- ก. B to B
- ข. B to C
- ค. C to C
- ง. C to B

5. ข้อใดเป็นพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แบบ G to C

- ก. การเสียภาษีผ่านอินเทอร์เน็ต
- ข. การเสียภาษีที่เซตบิงกุ่ม
- ค. การเสียภาษีที่ธนาคารไทยพาณิชย์
- ง. การฝากเพื่อนเสียภาษีที่กรมสรรพากร

6. การให้บริการข้อมูลประชาชนผ่านอินเทอร์เน็ตเป็นพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แบบใด

- ก. B to B
- ข. B to C
- ค. B to G
- ง. G to C

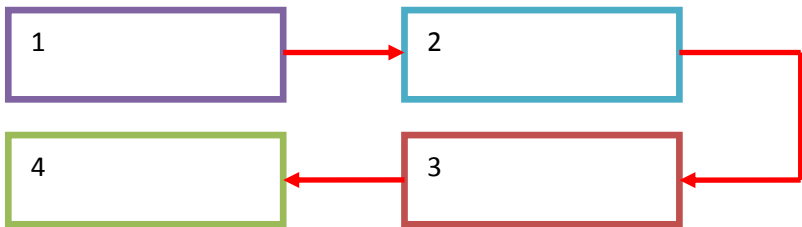
แบบฝึกหัด ตอนที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนจับกลุ่ม 2-3 คน และตอบคำถามต่อไปนี้

1. พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) หมายถึง

.....
.....

2. ให้นักเรียนอธิบายกระบวนการพื้นฐานเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

3. การทำธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มีบทบาทและทดแทนกิจกรรมต่าง ๆ

ทางการค้า ให้นักเรียนบอกมา 5 กิจกรรม

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

เฉลยแบบฝึกหัด

ตอนที่ 1

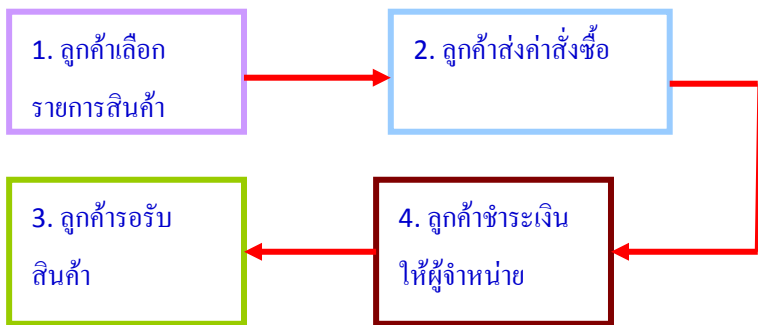
เฉลย 1.ก 2.ง 3.ข
4.ค 5.ก 6.ง

ตอนที่ 2

1. พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E - Commerce) หมายถึง การดำเนินธุรกิจ
ทุกรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายสินค้าและบริการผ่านคอมพิวเตอร์และ
ระบบสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์

2. กระบวนการพื้นฐานเกี่ยวกับการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

3. บทบาทของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ทดแทนกิจกรรมการค้า

1. พนักงานส่งสินค้า
2. พนักงานรับส่งสินค้า
3. พนักงานขาย
4. พนักงานประชาสัมพันธ์
5. พนักงานเก็บเงิน

